

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Matematiikan ja tilastotieteen laitos	
Tekijä-Författare-Author Sund, Reijo Tapani			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Tilastollisia menetelmiä dynaamisten potilaspopulaatioiden mallintamiseen; Tapahtumahistoria-analyysia hoitoilmoitusrekisterin skitsofreenikoille			
Oppiaine-Läroämne-Subject Tilastotiede			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2000-09-01	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 102
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tässä tutkimuksessa tarkastellaan yksilötason rekisteriaineistojen dynaamiseen mallintamiseen sopivia tilastollisia menetelmiä. Pääasiallisena tavoitteena on esittää nykyisestä valtavirrasta poikkeavia metodologisia näkökulmia, jotka mahdollistavat rekisteriaineistojen entistä monipuolisemman hyödyntämisen niin tutkimuksessa kuin tilastotuotannossakin.</p> <p>Mallintamisen lähtökohtana on tapahtumahistoria-analyysin viitekehys. Toisin sanoen kiinnostus kohdistuu useiden ajassa ilmenevien tapahtumien muodostamiin tapahtumasarjoihin. Tutkimuksessa kuvataan, kuinka dynaaminen ilmiö voidaan operationalisoida varannoista ja virtaamista koostuvaksi järjestelmäksi. Peruskäsitteet ja niiden väliset yhteydet esitetään sekä demografian että elinaika-analyysin merkintöjä käyttäen. Muilta osin rajaudutaan tarkastelemaan järjestelmän kokonaisvaltaiseen mallintamiseen soveltuvan semi-Markov-mallin muodostamiseen ja estimointiin tarvittavia ei-parametrisiä menetelmiä. Tutkimuksessa perustellaan myös, miten semi-Markov-malli on mahdollista sisällyttää Markovin ketjujen teoriakehykseen ja miksi mallin käyttö ei vaadi juuri tapahtumataulujen laskemista vaativampia toimenpiteitä.</p> <p>Tilastolliset menetelmät ja mallit toimivat oletusten ollessa voimassa teknisessä mielessä riippumatta sovelluskohteesta, joten käytettävä aineisto luo ne puitteet, jotka sitovat abstraktin mallin havainnoitaviin ilmiöihin. Tässä tutkimuksessa aineiston lähteenä on Stakesin ylläpitämä hoitoilmoitusrekisteri. Rekisterin ominaisuuksia, syntymekanismeja, luotettavuutta ja käyttötapoja tarkastellaan omassa luvussaan.</p> <p>Tutkimuksen soveltavassa osassa osoitetaan esitettyjen menetelmien soveltuvuus käytäntöön. Aineistona käytetään hoitoilmoitusrekisterin mukaan vuosien 1994-1998 aikana skitsofreniadiagnosilla hoitoa saaneita potilaita. Potilaspopulaation yleisten ominaisuuksien tarkastelun lisäksi muodostetaan populaation liikkeitä kuvaava semi-Markov-malli sekä tarkastellaan sen validiteettia ja käyttökelpoisuutta ennustamiseen.</p> <p>Tärkeimmät lähteet:</p> <p>Bartholomew, David J. & Forbes, Andrew F. & McClean, Sally I. (1991): Statistical Techniques for Manpower Planning. Second Edition. John Wiley & Sons. Chichester.</p> <p>Hakkarainen, Anni (1989): Psykiatrisen potilasväestön muutokset: teoreettinen malli ja sen sovellutukset Suomessa. Lääkintöhallituksen tutkimuksia 48. Helsinki.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords tilastomenetelmät - mallintaminen - terveystutkimus Markov-mallit - sovellukset - tapahtumahistoria-analyysi hoitoilmoitusrekisteri - skitsofrenia			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			